

КАТЕДРА ЗА АСТРОНОМИЈУ 1999 – 2018.

ОЛГА АТАНАЦКОВИЋ, БОЈАН АРБУТИНА и
АНЂЕЛКА КОВАЧЕВИЋ

*Катедра за астрономију, Математички факултет, Универзитет у
Београду, Студентски трг 16, 11000 Београд, Србија
E-mail: olga@math.rs, arbo@math.rs, andjelka@math.rs*

Резиме: У овом раду је дат детаљан, у мери у којој је то могуће, хронолошки приказ развоја Катедре за астрономију Математичког факултета Универзитета у Београду у периоду 1999-2018, којим се надовезује на раније прегледе историје астрономске групе на Универзитету у Београду у периодима пре 1947. године, 1947-1977. године и 1978-1998. године (Симовљевић 1980, Симовљевић и Милоградов-Турин 1998). Свесни да многе активности на Катедри за астрономију у протеклих двадесет година, због ограниченог простора, нису уврштене у рад, ипак се надамо да ће овај текст наћи своје место у историји српске астрономије и бити значајан извор информација о прошлости будућим генерацијама астронома.

Кључне речи: историја астрономије, социологија астрономије

1. УВОД

Овај чланак даје хронолошки приказ развоја Катедре за астрономију Математичког факултета (МАТФ) Универзитета у Београду током две деценије, у периоду 1999-2018, представљајући тиме наставак радова *Астрономија до 1947. године*, *Астрономска група 1947-1977. године* и *Астрономска група 1978-1998. године*, које су објавили Симовљевић (1980) и Симовљевић и Милоградов-Турин (1998).

Закључно са школском 2017/18. годином на студијским програмима из области астрономије и астрофизике дипломирао је укупно 301 студент основних студија, одбрањено је 40 мастер радова, 69 магистарских теза и 58 докторских дисертација. Услед пораста броја дипломираних студената, мастера, магистара, и доктора наука, подаци о њима нису дати у овом тексту и могу се видети на интернет страницама Катедре <http://astro.matf.bg.ac.rs>, на којима се могу наћи и разни други подаци који дају увид у активности

Катедре за астрономију (предавања на Семинару Катедре за астрономију, Студентске астрономске радионице, сви објављени уџбеници и др).

2. ХРОНОЛОШКИ ПРЕГЛЕД

Школске 1998/99. чланови Катедре за астрономију су:

Др Драгутин М. Ђуровић, редовни професор,
Др Трајко Д. Ангелов, редовни професор,
Др Мике С. Кузманоски, редовни професор,
Др Јелена С. Милоградов-Турин, ванредни професор,
Др Иштван И. Винце, ванредни професор запослен са 1/3 радног времена,
Др Надежда Р. Пејовић, ванредни професор,
Др Стево Д. Шеган, ванредни професор,
Др Олга М. Атанацковић-Вукмановић, доцент,
Др Златко С. Ћатовић, доцент,
Мр Дејан В. Урошевић, асистент,
Анђелка Б. Ковачевић, асистент-приправник,
Јелена И. Петровић, асистент-приправник.

Шеф Катедре је проф. др Мике Кузманоски, док је секретар Анђелка Ковачевић.

Проф. др Стево Шеган обавља функцију продекана за финансије Математичког факултета (1998-2000).

Председник Друштва астронома Србије (ДАС) је проф. др Јелена Милоградов Турин (1998-2002).

Доц. др Златко Ћатовић током ове школске године одлази на постдокторске студије у САД.

Услед интервенције НАТО на СР Југославију настава је делимично прекинута у периоду март-јун 1999.

У посматрању помрачења Сунца 11. августа 1999. учествовали су следећи чланови Катедре: др Јован Лазовић, ред. проф. у пензији, проф. др Јелена Милоградов-Турин, проф. др Иштван Винце, Јелена Зупан, Никола Витас и Анђелка Ковачевић у Хоргошу, проф. др Стево Шеган и проф. др Надежда Пејовић у Ћали, доц. др Олга Атанацковић-Вукмановић у Кикинди и мр Дејан Урошевић на Палићу.

Школске 1999/2000. као асистент-приправник запослен је Никола Витас, а за потребе Рачунарске лабораторије ангажована је Тамара Плавшин, студент-последипломац на Катедри за астрономију.

Од 1. октобра 1999. шеф Катедре је проф. др Надежда Пејовић, док је секретар Јелена Зупан (Петровић).

Награда "Проф. др Захарије Бркић" за најбољег студента у претходној школској години 8. новембра 1999. додељена је Матији Ћуку.

У просторијама Привредне коморе Југославије, од 19. до 21. новембра 1999. године, одржана је XII национална конференција астронома Југославије.

Прва интернет презентација Катедре за астрономију, настала залагањем проф. др Стеве Шегана и Николе Витаса, постављена је 1. децембра 1999.

Дана 3. децембра 1999. у оквиру циклуса ”Развој математичких наука у Србији” проф. др Јелена Милоградов-Турин одржала је предавање “Астрономија и астрофизика” у Задужбини Илије М. Коларца.

Од 1. јула 2000. године редовни професор др Драгутин Ђуровић је у пензији.

Школске 2000/01. за асистенте-приправнике изабране су Тамара Плавшин (исте године напустила Катедру) и Катарина Ковач.

Јелена Зупан одлази у Холандију на докторске студије, док је за секретара Катедре изабран Никола Витас.

Награда "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2000. додељена је Катарини Ковач.

У децембру 2000. је поново покренут Семинар Катедре за астрономију. Руководилац Семинара је Дејан Урошевић, а прво предавање 5. децембра 2000. је одржала проф. др Јелена Милоградов-Турин. До краја 2018. одржано је 233 семинара, укључујући неколико блок-семинара и циклуса предавања.

Мр Дејан Урошевић је одбранио докторску дисертацију 25. јануара 2001. и до краја године је изабран у звање доцента.

Дана 9. фебруара 2001. у оквиру циклуса ”Нови продори савремене космологије“ у Задужбини Илије М. Коларца, проф. др Јелена Милоградов-Турин одржала је предавање “Зрачење из времена великог праска”.

Доц. др Олга Атанацковић-Вукмановић је 2001. одржала предавање „Растојања до небеских тела” на Републичком семинару о настави физике у Аранђеловцу (Атанацковић-Вукмановић 2001).

Анђелка Ковачевић је магистрирала и унапређена је у асистента.

У 2001. преминули су некадашњи наставници на Катедри проф. др Бранислав Шеварлић и доц. др. Миливоје Ракић.

Школске 2001/02. у редовног професора унапређена је проф. др Јелена Милоградов-Турин.

Награда "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2001. додељена је Милану Богосављевићу.

Крајем 2001. у оквиру циклуса ”Одисеја 2001 - данас“ у Задужбини Илије М. Коларца, проф. др Јелена Милоградов Турин одржала је предавање “Одисеја 2001 – стварност и фантастика” (22. новембра), Анђелка Ковачевић “Летови ка Месецу” (7. децембра), а доц. др Олга Атанацковић-Вукмановић предавање „Летови ка планетама“ (14. децембра).

Катарина Ковач одлази на докторске студије у Холандију.

Доц. др. Олга Атанацковић-Вукмановић је априла 2002. изабрана у звање ванредног професора.

Школске 2002/03. као асистент-приправник примљена је Драгана Илић.

Од 1. октобра 2002. године проф. др Јелена Милоградов-Турин је у пензији.

Проф. др Јелена Милоградов-Турин, председник ДАС-а, иницирала је учешће тима Србије и Црне Горе на Међународним астрономским олимпијадама (МАО). Сама је припремила први тим од два учесника, који је освојио две бронзане медаље у Русији (Milogradov-Turin 2002, 2003, Vidojević et al. 2018).

Током исте шк. год. долази до промена у Уређивачком одбору часописа *Serbian Astronomical Journal* који као *Bulletin Astronomique de Belgrade* од 1992. заједнички издају Астрономска опсерваторија у Београду (АОБ) и МАТФ (под именом *Serbian Astronomical Journal* од 1998). Главни и одговорни уредник постаје др Зоран Кнежевић, нови директор АОБ, док доц. др Дејан Урошевић постаје уредник, а Никола Витас помоћник уредника. *Serbian Astronomical Journal* добија електронско издање које излази на адреси <http://saj.matf.bg.ac.rs>.

У периоду 17-20. октобар 2002. у просторијама Привредне коморе Југославије одржана је XIII национална конференција астронома Југославије. Копредседници Научног организационог комитета (НОК) су били проф. др Јелена Милоградов-Турин и др Георгије Поповић (АОБ), док је председник Локалног организационог комитета (ЛОК) била проф. др Олга Атанацковић-Вукмановић.

Од октобра 2002. године проф. др Олга Атанацковић-Вукмановић је, уместо проф. др Јелене Милоградов-Турин, представник Србије у Комисији бр. 46 Међународне астрономске уније (МАУ).

Награда "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2002. додељена је Гордани Тешић.

На XXVI конгресу МАУ у Сиднеју (12-26. јула 2003) државна заједница Србије и Црне Горе је примљена у Међународну астрономску унију (МАУ). Земљу је представљао др Зоран Кнежевић.

Школске 2003/04. шеф Катедре постаје проф. др Трајко Ангелов.

Магистрала је Катарина Ковач, бивши асистент-приправник на Катедри.

Од октобра 2003. уведен је једносеместрални изборни предмет „Основи астрономије” на IV години студија математике.

Награда "Проф. др Захарије Бркић" за најбољег студента у претходној шк. год. 8. новембра 2003. додељена је Марији Станковић.

Априла 2004. године објављен је уџбеник „Општа астрофизика” проф. др Мирјане Вукићевић-Карабин и проф. др Олге Атанацковић-Вукмановић у издању Завода за уџбенике и наставна средства.

У мају 2004. одржан је седмодневни семинар у Петници за студенте III године (вежбе у оквиру курсева „Практична астрофизика” и „Практична астрономија”).

Школске 2004/05. магистрирао је Никола Витас и унапређен је у звање асистента.

У периоду 2004-2007. доц. др Дејан Урошевић је продекан за финансије Математичког факултета (изабран у децембру 2004).

Проф. др Јелена Милоградов-Турин је 2004. одржала предавање „Сокобањски метеорит” на Републичком семинару о настави физике у Сокобањи (Милоградов-Турин 2004).

Дана 20. јула 2005. докторску дисертацију одбранила је мр Анђелка Ковачевић.

У септембру 2005. је донет закон о високом образовању по коме се нови, тзв. европски систем преноса бодова (ECTS – European Credit Transfer and Accumulation System) уводи на све универзитете у Србији и Црној Гори.

Школске 2005/06. магистрала је Драгана Илић и унапређена је у звање асистента.

Др Анђелка Ковачевић унапређена је у звање доцента.

Од 1. октобра 2005. шеф Катедре је проф. др Олга Атанацковић-Вукмановић, а секретар је асистент Никола Витас.

Од 12. до 15. октобра 2005. у Задужбини Илије М. Коларца у Београду одржана је XIV национална конференција астронома Србије и Црне Горе. На скупштини ДАС проф. др Олга Атанацковић-Вукмановић је изабрана за председника Националног комитета за астрономију (НКА).

Награду "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2005. поделили су Бранислав Вукотић и Тихомир Петровић.

У периоду 2006-2010. проф. др Стево Шеган обавља функцију председника Савета МАТФ.

Дана 2. фебруара 2006. у оквиру циклуса ”Астробиологија” проф. др Јелена Милоградов-Турин одржала је предавање “Молекули у међузвезданом гасу и прашини” у Задужбини Илије М. Коларца.

У посматрању тоталног помрачења Сунца 29. марта 2006. у Сидеу/Анталији учествовале су проф. др Надежда Пејовић и проф. др Олга Атанацковић-Вукмановић, са колегама са АОБ и МАТФ. Проф. др Олга Атанацковић-Вукмановић је учествовала на конференцији „Solar and Stellar Physics Through Eclipses” организованој за време помрачења. Мр Никола Витас истовремено је учествовао у експедицији поводом помрачења Сунца на Опсерваторији Терскол, Кавказ, Русија.

Доц. др Драгана Илић је 2006. одржала предавање „Језгра активних галаксија” на Републичком семинару о настави физике на Тари (Илић 2006).

На XXVI генералној скупштини МАУ у Прагу (14-25. август 2006) учествовали су следећи чланови Катедре: Олга Атанацковић-Вукмановић,

Дејан Урошевић и Драгана Илић. Као шеф Катедре за астрономију, Олга Атанацковић-Вукмановић је том приликом постигла договор са проф. Петром Хајнцелом (Petr Heinzel), директором опсерваторије Онджејов (Odnjejev), о сарадњи и о пракси наших студената на овој опсерваторији.

Школске 2006/07. на Катедру са АОБ долази мр Бојан Арбутина као асистент до 1/3 радног времена. Истовремено обавља функцију помоћника уредника часописа *Serbian Astronomical Journal*.

Мр Никола Витас одлази на докторске студије у Холандију.

Од шк. год. 2006/07. основне и мастер студије реализују се по новом програму (4+1 година, у складу са Болоњском декларацијом), док је на докторске студије уведено полагање испита и трају 3 године + 3 за завршетак дисертације. На свим нивоима студија, на студијском програму Астрономија и астрофизика постоје два смера: Астрономија и Астрофизика.

У периоду октобар 2006 – март 2007. мр Драгана Илић борави на Катедри за астрономију Универзитета у Падови у циљу стручног усавршавања и рада на докторској дисертацији.

Награда "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2006. додељена је Катарини Миљковић.

Проф. др Олга Атанацковић-Вукмановић даје оставку на место шефа Катедре и проф. др Трајко Ангелов у марту 2007. постаје нови шеф Катедре.

Дана 22. марта 2007. у оквиру циклуса "Наши великани науке" проф. др Јелена Милоград-Турин је одржала предавање "Ђорђе М. Станојевић (1858-1921)" у Задужбини Илије М. Коларца.

У 2007. доц. др Дејан Урошевић одржао је предавање „Нобелова награда за физику за 2006. годину” на Републичком семинару о настави физике у Врњачкој Бањи (Урошевић 2007).

Исте године објављен је уџбеник „Теоријске основе радио-астрономије” доц. Дејана Урошевића и проф. Јелене Милоград-Турин у издању Математичког факултета у Београду.

Дана 16. маја 2007. на иницијативу мр Драгане Илић и др Тијане Продановић у Астрофизичком павиљону на АОБ организована је I студентска астрономска радионица (САР) на којој су учешће узели београдски и новосадски студенти астрономије. До краја 2018. у Београду и Новом Саду одржано је укупно 10 САР (Atanacković 2012, 2013, 2017, 2018).

Од лета 2007. године студенти одлазе на тронедељну праксу на опсерваторију Онджејов, где раде под менторством чешких колега. Те и наредних година студенте на Опсерваторији дочекује Бранкица Шурлан, докторант у Чешкој.

На залагање доц. др Анђелке Ковачевић у периоду 6-10. августа 2007. Катедра организује летњу школу "The 1st Summer School in Astronomy and Geophysics".

У периоду 20. августа – 9. септембар 2007. доц. др Дејан Урошевић и мр Бојан Арбутина ангажовани су као предавачи за курс "Radio-Astronomy and

Supernova Remnants” на летњој школи *IARS Bogazici University Astrophysics Summer School 2007*, у Истанбулу, Турска.

Дана 4. септембра 2007. Петар Глишовић одбранио је на Катедри први мастер рад из астрономије по новом програму. До краја шк. 2017/18. одбрањено је укупно 40 мастер радова.

У 2007. преминуо је редовни професор у пензији др Јован Симовљевић.

Школске 2007/08. мр Бојан Арбутина изабран је у звање асистента са пуним радним временом.

Као сарадник у настави примљен је Душан Онић.

Од октобра 2007. до фебруара 2008. мр Драгана Илић боравила је на Институту за радио-астрономију Макс Планк (Max Planck) у Бону, Немачка, у склопу пројекта "Investigation of the physics and kinematics of AGN: Comparing the optical and radio properties" подржаног од стране Фондације Александар фон Хумболт (Alexander von Humboldt).

Награда "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2007. додељена је Вери Глушчевић.

Шеф Катедре постаје др Дејан Урошевић и бива унапређен у звање ванредног професора.

Дана 27. фебруара 2008. у оквиру циклуса "Историјски и савремени катастрофизми – 100 година од тунгуске експлозије" проф. др Јелена Милоградов Турин одржала је предавање "Тунгуска експлозија", а 8. маја 2008. у оквиру циклуса "Наши великани науке" предавање "Атанасије Стојковић (1773 – 1832)", оба у Задужбини Илије М. Коларца.

Доц. др Анђелка Ковачевић је 4. маја 2007. одржала предавање на тему "Астероиди" на Републичком семинару о настави физике у Врњачкој Бањи (Ковачевић 2007).

Студенти основних студија су и током лета 2008. били на пракси на Опсерваторији Онджејов у Републици Чешкој (три групе по три недеље, које су предводили Соња Видојевић, Бранкица Шурлан и Душан Онић). Практиком са стране Катедре су руководили сарадник Душан Онић и доц. др Анђелка Ковачевић. Сарадња је ускоро формализована потписивањем споразума. У договорима и организовању сарадње са опсерваторијом Онджејов до потписивања споразума 2008. учествовали су проф. др Олга Атанацковић и проф. др Стево Шеган.

У периоду 4 – 13. август 2008. проф. др Дејан Урошевић и мр Бојан Арбутина ангажовани су као предавачи за курс "Evolution of Supernova Remnants" на летњој школи *Bogazici University Astrophysics Summer School 2008*, у Истанбулу, Турска.

У периоду 29. септембар - 1. октобар 2008. организована је друга летња школа "The 2nd Summer School in Astronomy".

Током **школске 2008/09.** припреман је и реализован велики број активности везаних за Међународну годину астрономије (МГА) 2009.

Између осталог, реализован је глобални пројекат МАУ “Небо виђено очима Земље” (From Earth to the Universe) у оквиру којег је организовано шест изложби астрономских фотографија (две у Београду, три у Новом Саду и једна у Ваљеву). Такође, припремљена је и штампана брошура „Међународна година астрономије 2009“ (објављена и на сајту <https://www.astronomy2009.org/resources/brochures/viewall/>) о МГА 2009 у Србији, у чијој су редакцији са Катедре учествовали проф. др Трајко Ангелов, проф. др Олга Атанацковић-Вукмановић, проф. др Надежда Пејовић и проф. др Дејан Урошевић.

Од 2. до 5. октобра 2008. у Задужбини Илије М. Коларца у Београду одржана је XV национална конференција астронома Србије. Копредседници НОК су били проф. др Олга Атанацковић и др Зорица Цветковић (АОБ), док је председник Локалног организационог комитета (ЛОК) била мр Драгана Илић. У току Конференције, 3. октобра 2008. године, потписан је Споразум о сарадњи између Опсерваторије Онджејов односно Астрономског института Чешке академије наука (директор проф. др Петр Хајнцел) и Математичког факултета Универзитета у Београду (декан проф. др Миодраг Матељевић).

На адреси <http://alas.matf.bg.ac.rs/~astrobaza> постављен је интерактивни сајт БАЗА (Београдска Астрономска Заједница) који окупља дипломиране, садашње студенте, наставнике и сараднике Катедре (Atanacković et al. 2009).

Дана 27. октобра 2008. мр Драгана Илић одбранила је докторску дисертацију.

Награду "Проф. др Захарије Бркић" 7. новембра 2008. поделиле су Милица Милосављевић и Јелена Алексић.

Дана 19. фебруара 2009. у оквиру циклуса "На теби је да откријеш свемир – 2009. Међународна година астрономије" проф. др Јелена Милоградов-Турин одржала је предавање „Радио-астрономија” у Задужбини Илије М. Коларца.

Као сарадник у настави у марту 2009. примљен је Душан Марчета.

У априлу 2009. др Драгана Илић изабрана је у звање доцента.

У периоду 2009-2012. доц. др Драгана Илић са др Луком Поповићем (АОБ) и Јеленом Ковачевић (АОБ) реализује истраживачки пројекат са Универзитетом у Гетингену "Probing the structure and physics of the BLR using AGN variability", подржан од стране Фондације Александар фон Хумболт.

Дана 26. јуна 2009. мр Бојан Арбутина одбранио је докторску дисертацију.

Лета 2009. студенте на праксу на Опсерваторији Онджејов воде сарадници Душан Онић и Душан Марчета.

На XXVII конгресу МАУ у Рио де Жанеиру (3-14. августа 2009) учествовали су доц. др Драгана Илић и Душан Онић.

Поводом МГА2009, у Француском културном центру је од 7. до 26. септембра 2009. године одржана изложба о сарадњи Србије и Француске у области астрономије “Космос на дохват руке”, у чијој су организацији

учествовале проф. др Јелена Милоградов-Турин, проф. др Олга Атанацковић и доц. др Драгана Илић.

На иницијативу проф. др Надежде Пејовић припрема се увођење новог смера Астроинформатика и предлаже преименовање смера Астрономија.

Др Бојан Арбутина дизајнирао је нови сајт Катедре, усклађен са сајтом Факултета.

Слика 1: Горe, слева надесно: Трајко Ангелов, Душан Марчета, Дејан Урошевић, Анђелка Ковачевић, Драгана Илић, Олга Атанацковић, Надежда Пејовић и Душан Онић. Доле: Бојан Арбутина и Бојан Новаковић. Одсутни: Мике Кузманоски и Стево Шеган. Сликано поводом 100. седнице Катедре за астрономију на иницијативу проф. др Јелене Милоградов-Турин, 10. септембра 2010.

Школске 2009/10. престаје ангажовање проф. др Иштвана Винцеа. Доц. др Драгана Илић преузима курс Практичне астрофизике и курс Основи астрофизике за студенте физике.

На Катедру са АОБ као асистент долази мр Бојан Новаковић.

Поводом МГА 2009, у Задужбини Илије М. Коларца је у октобру 2009. одржан циклус предавања ”Жене у астрономији“. Доц. др Драгана Илић одржала је предавање „Астрономски инструменти – небо виђено очима жена” (15. октобра), проф. др Олга Атанацковић „Жене са Харварда – преко

светлости до звезда” (22.октобра) и доц. др Анђелка Ковачевић „Звезде госпођице Ливит“ (29. октобра).

Рedefинисани су и акредитовани нови студијски програми на Математичком факултету: Математика, Информатика и Астрономија и астрофизика. На основним студијама из астрономије и астрофизике постоје три модула: Рачунарска механика и астродинамика, Астроинформатика и Астрофизика. На мастер студијама постоје и даље два модула: Астрономија и Астрофизика, док је на докторским студијама дошло до уједињавања два смера у један модул Астрономија и астрофизика (одбраном дисертације стиче се звање доктор астрономских наука).

На Математичком факултету уведен је обавезан курс Увод у астрономију (III година) за студенте I смера, изборни курс Одабрана поглавља астрономије (IV година) за све студенте математике и два изборна курса Звездана астрономија и Ефемеридска астрономија (I/II година) за студенте Информатике. На Физичком факултету остао је обавезан курс Основи астрофизике (I година мастер студија за наставнике физике) и један изборни предмет истог назива за студенте I године Б (теоријског) смера и студенте II или III године А (општег) смера.

Проф. др Надежда Пејовић изабрана је у звање редовног професора 2010. године.

У периоду 29. јун - 1. јул 2010. доц др Анђелка Ковачевић (председник ЛОК и копредседник НОК) и др Милан Димитријевић (копредседник НОК) организују трећу летњу школу “The 3rd International School in Astronomy: Astroinformatics - Virtual Observatory”.

Јула 2010. објављено је II прерађено издање уџбеника „Општа астрофизика” аутора Мирјане Вукићевић-Карабин и Олге Атанацковић у издању Завода за уџбенике.

Лета 2010. студенте на праксу на Опсерваторији Онджејов воде сарадници Душан Онић и Душан Марчета.

Школске 2010/11. др Бојан Арбутина изабран је у звање доцента.

Од исте шк. год. проф. др Трајко Ангелов је у пензији.

Награда "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2010. додељена је Марку Павловићу.

Проф. др Олга Атанацковић је на позив директора опсерваторије Онджејов, проф. Петра Хајнцела, боравила од 8. до 18. новембра 2010. на опсерваторији Онджејов, где је 11. новембра на семинару *Radiative (magneto)hydrodynamic* одржала предавање под насловом „Iteration Factors in the Solution of the NLTE Line Transfer Problem”.

У децембру 2010. проф. др Дејан Урошевић је реизабран за шефа Катедре.

Душан Онић и Душан Марчета унапређени су у звање асистента.

Од 2011. у оквиру новог пројектног циклуса у области Гео-науке и астрономија одобрен је за финансирање од стране Министарства образовања

и науке Републике Србије пројекат бр. 176005 “Емисионе маглине: структура и еволуција” под руководством проф. др Дејана Урошевића. Пројекат се примарно реализује на Математичком факултету а са Катедре учествују проф. др Дејан Урошевића, доц. др Бојан Арбутина, доц. др Драгана Илић и Душан Онић, док су као истраживачи-приправници примљени Милица Вучетић, Марко Павловић, Александра (Ћипријановић) Добарцић и Слободан Опсеница.

Дана 2. фебруара 2011. изненада је преминула др Јелена Милоградов-Турин, редовни професор у пензији.

Лета 2011. студенте на праксу на Опсерваторији Онджејов воде асистенти Душан Онић и Душан Марчета.

Од **школске 2011/12.** залагањем др Луке Поповића (АОБ) и доц. др Драгане Илић Универзитет у Београду заједно са још 4 институције (*Institute of Astro- and Particle Physics, University of Innsbruck*, Аустрија, *Department of Astronomy, University of Padova*, Италија, *Astrophysics Section/Department of Physics, University of Rome "Tor Vergata"*, Италија, *Institute for Astrophysics, Department of Astronomy, University of Göttingen*, Немачка) укључује се у међународни Еразмус Мундус програм двогодишњих мастер студија – Астромундус. У реализацији програма учествују наставници Катедре: проф. др Дејан Урошевић, доц. др Анђелка Ковачевић, доц. др Драгана Илић, доц. др Бојан Арбутина.

Од 10. до 12. октобра 2011. у Задужбини Илије М. Коларца у Београду одржана је XVI национална конференција астронома Србије. Копредседници НОК су били др Слободан Јанков (АОБ) и проф. др Надежда Пејовић.

Дана 27. децембра 2011. мр Бојан Новаковић одбранио је докторску дисертацију.

Др. Бојан Новаковић учествовао је у реализацији пан-европског FP7 пројекта "Stardust - Asteroid and space debris research and training network", финансираном од стране Европске комисије, а у коме је од наших институција учествовала Астрономска опсерваторија из Београда. Пројекат је трајао од фебруара 2012. до јануара 2017. године.

У периоду 2012-2015. доц. др Драгана Илић била је члан Управног одбора пројекта COST Action MP1104 “Polarization as a tool to study the Solar System and beyond”.

Од 2012. године доц. др Драгана Илић и др Тијана Продановић организују студентске летње праксе у трајању од 3-5 дана на Астрономској станици Видојевица (Atanacković 2017, 2018).

У јуну 2012. доц. др Драгана Илић је одржала предавање по позиву на скупу “21st International conference on spectral line shapes - Broad emission lines: A tool for studying nuclei of active galaxies”, 3-9. јун 2012, Санкт Петербург, Русија.

И лета 2012. организована је пракса за студенте на Опсерваторији Онджејов.

Од 20. до 31. августа 2012. одржана је XXVIII генерална скупштина МАУ у Пекингу на којој су са Катедре учествовали: проф. др Олга Атанацковић, проф. др Дејан Урошевић, доц. др Драгана Илић, Душан Марчета, Марко Павловић и Александра Ћипријановић.

Проф. др Олга Атанацковић, коментор (са др Миланом Максимовићем, *Observatoire de Paris-Meudon*) докторске дисертације мр Соње Видојевић по основу Међународног уговора о коменторству између Опсерваторије у Паризу и Универзитета у Београду, и проф. др Стево Шеган били су чланови комисије за одбрану докторске дисертације мр Соње Видојевић, одбрањене 24. септембра 2012. на Опсерваторији Париз-Медон.

У школској 2012/13. др Бојан Новаковић унапређен је у звање доцента.

Од исте шк. год. проф. др Мике Кузманоски је у пензији.

Као сарадник у настави примљен је Виктор Радовић.

За потребе програма Астромундус др Лука Поповић изабран је у звање ванредног професора са 5% радног времена.

Награда "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2012. додељена је Андреју Обулену.

Проф. др Лука Поповић и доц. др Драган Илић били су чланови комисије за одбрану заједничке докторске дисертације Универзитета у Београду и Универзитета у Генту кандидата Марка Сталевског, одбрањене у Генту 12. новембра 2012.

У новембру 2012. са пројекта 176005 одлази Слободан Опсеница, а као истраживач-приправник примљен је Владимир Зековић.

Крајем 2012. у задужбини Илије М. Коларца, у оквиру циклуса „80 година радио-астрономије” посвећеног успомени на проф. др Јелену Милоградов-Турин, проф. др Дејан Урошевић је одржао предавање „Готово вршњаци: Јелена Милоградов-Турин и радио-астрономија“ (29. новембра), проф. др Олга Атанацковић „Откриће зрачења водоника на 21 цм” (6. децембра), доц. др Бојан Арбутина „Откриће пулсара“ (13. децембра) и доц. др Драгана Илић „Откриће квазара и микроталасног позадинског зрачења“ (20. децембра).

Дана 18. марта 2013. преминуо је др Драгутин Ђуровић, редовни професор у пензији.

Од 24. маја до 23. јуна 2013. проф. др Олга Атанацковић је била позвана професор на Универзитету у Ници - *Sophia Antipolis*, где је одржала четири предавања у оквиру семинара под насловом “Radiative transfer in spectral lines (Theoretical/physical background and numerical methods)”.

Дана 8. јула 2013. Душан Онић је одбранио докторску дисертацију.

Године 2013. је објављен уџбеник „Звездана астрономија“ проф. др Трајка Ангелова у издању Математичког факултета у Београду.

У периоду 2013-2014. проф. др Олга Атанацковић са др Слободаном Јанковом (АОБ) и студентима Иваном Милићем и Иреном Пирковић, учествује на пројекту "Transfert de rayonnement multi-dimensionnel dans les

atmosphères et les environnements stellaires" у оквиру Програма билатералне сарадње између Србије и Француске "Павле Савић".

У **школској 2013/14.** шеф Катедре постаје проф. др Надежда Пејовић.

Награда "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2013. додељена је Ђорђу Савићу.

Поводом 80. рођендана проф. др Мирјане Вукићевић-Карабин, редовног професора Математичког факултета у пензији, а у част њеног доприноса формирању студија астрофизике на Математичком факултету и јаке групе за физику Сунца, Катедра за астрономију је организовала скуп/прославу 27. новембра 2013. у Свечаној сали Рударско-геолошког факултета. Програм скупа је био:

- поздравна реч проф. др Миодрага Матељевића, декана Математичког факултета,

- проф. др Олга Атанацковић "Проф. Мирјана Вукићевић-Карабин и београдска школа астрофизике",

- проф. др Иштван Винце "Сунце као звезда: сећање на преломне тренутке истраживања",

- Иван Милић "Магнетна поља на Сунцу".

Децембра 2013. проф. др Олга Атанацковић изабрана је у звање редовног професора.

Часопис *Serbian Astronomical Journal* добија међународно признање изласком на тзв. SCI или JCR листу (*Journal Citation Report*) за 2013. где се налази на 41. од 59 места у области Астрономија и астрофизика са фактором утицајности (*impact factor*) $IF=1.1$ (Knežević et al. 2017).

У школској 2013/14. доц. др Драгана Илић добија стипендију L'Oreal UNESCO, у оквиру које је боравила два пута по месец дана на Специјалној астрофизичкој опсерваторији (CAO) Руске академије наука, у склопу сарадње са др Алом Шаповаловом (Alla I. Sharovalova).

У периоду 2014-2016. реализује се пројекат интеракадемијске сарадње Српске академије наука и уметности (САНУ) и Бугарске академије наука (БАН) "Оптичка детекција остатака супернових и НП региона у блиским галаксијама (M81 и IC342 групе галаксија)" под руководством проф. др Дејана Урошевића и др Николе Петрова (Институт за астрономију БАН/НАО Рожен), примарно кроз коришћење 2м-телескопа НАО Рожен, као и студијске боравке.

У Задужбини Илије М. Коларца 2014. године у оквиру циклуса "Телескопи данашњице - наука будућности", доц. др Драгана Илић је одржала предавање „Европски екстремно велики телескоп (E-ELT)“ (27. фебруара), а проф. др Дејан Урошевић предавање „Сателит Планк: најновији поглед на рани универзум“ (6. марта). Доц. др Бојан Арбутина је одржао самостално предавање „Супернове: експлозије звезда“ 9. маја 2014.

Дана 9. маја 2014. доц. др Драгана Илић је одржала предавање „Европски екстремно велики телескопи“ на XXXII Републичком семинару о настави физике у Вршцу (Илић 2014).

Од 23. до 28. маја 2014. проф. Олга Атанацковић је на позив проф. Даниеле Кирилове боравила на Институту за астрономију Бугарске академије наука у Софији и одржала семинар “On fast numerical methods in the solution of the non-LTE line transfer problem”.

У јуну 2014. доц. др Драгана Илић је одржала предавање по позиву на скупу “22nd International conference on spectral line shapes”, 1-6. јун 2014, Тулахома, Тенеси, САД.

У мају и јуну 2014. студенти Катедре за астрономију Математичког факултета су организовали и одржали I Школу астрономије намењену млађима (15-25 година), пре свега средњошколцима. Предавања су одржавана у Дому омладине два пута недељно по два часа (16 предавања, 5 радионица, 30 учесника). Покретач и главни организатор Школе астрономије била је студент Вања Шарковић. У наредном периоду одржане су још три школе; последња IV Школа астрономије одржана је у новембру и децембру 2016. и од априла до јуна 2017. (Atanacković 2018).

Студенти су имали летњу праксу на Опсерваторији Онджејев (2 студента из Београда и 1 из Новог Сада).

Од 23. до 27. септембра 2014. на Универзитету у Београду одржана је XVII национална конференција астронома Србије. Копредседници НОК су били проф. др Стево Шеган и др Слободан Нинковић (АОБ), док су копредседници ЛОК били доц. др Анђелка Ковачевић и доц. др Бојан Новаковић.

У **школској 2014/15.** доц. др Бојану Арбутини одобрено је плаћено одсуство ради стручног и научног усавшавања.

У октобру 2014. електронским гласањем ДАС-а проф. др. Стево Шеган је изабран за председника Друштва астронома Србије, а доц. др. Драгана Илић за председника НКА.

Године 2014. су уведени нови стандарди наставе физике у оквиру реформе средњошколског образовања. И према овим реформисаним стандардима астрономија се изучава у оквиру предмета Физика.

У децембру 2014. проф. др Дејан Урошевић постаје главни и одговорни уредник, а доц. др Бојан Арбутина уредника часописа *Serbian Astronomical Journal*.

Истог месеца проф. др Дејан Урошевић је поново изабран за продекана за финансије Математичког факултета.

Крајем 2014. акредитовани су нови студијски програми на Математичком факултету.

Виктор Радовић унапређен је у звање асистента.

У оквиру пројекта “Stardust” у фебруару 2015. године организована је локална радионица за обуку под насловом “Collisions in the Solar system”, где

је доц. др Бојан Новаковић био један од чланова научног организационог одбора.

Др Дејан Урошевић је изабран у звање редовног професора.

Од 2015. доц. др Драгана Илић је заједно са проф. др Зорицом Станимировић координатор за међународну сарадњу МАТФ.

У Задужбини Илије М. Коларца 9. априла 2015. у оквиру циклуса "Светлост у науци, уметности и свакодневном животу" посвећеног Међународној години светлости и светлосних технологија 2015, доц. др Анђелка Ковачевић и Немања Мартиновић (АОБ) одржали су предавање "Светлост у астрономији".

На позив проф. Маријан Форобер (Marianne Faurobert) проф. др Олга Атанацковић је боравила од 24. априла до 4. маја 2015. на Универзитету у Ници, а на позив проф. Јиржија Кубата (Jiří Kubat), од 8. до 18. јуна 2015. на опсерваторији Онджејов.

Студенти су имали летњу праксу на опсерваторији Онджејов (5 студената из Београда и 1 из Новог Сада).

Од 3. до 14. августа 2015. одржана је XXIX Генерална скупштина МАУ у Хонолулу на којој су са Катедре учествовали проф. др Дејан Урошевић и доц. др Бојан Новаковић.

У **школској 2015/16.** проф. др Олги Атанацковић одобрено је плаћено одсуство ради стручног и научног усавшавања.

Од школске 2015/16. студенти уписују нове акредитоване студијске програме. На основним и мастер студијама из астрономије и астрофизике постоје два модула: Астроинформатика и Астрофизика, док је на докторским студијама остао један модул Астрономија и астрофизика. У оквиру студијског програма Математика уведен је модул Астрономија на основним студијама и модул Астрономија и механика на мастер студијама. Од шк. 2015/16. на Физичком факултету предмет „Основи астрофизике“ је обавезан једносеместрални курс за студенте IV године А (Општа физика) смера. Додатно, уведен је курс „Основи астрономије“ као изборни предмет на мастер студијама А смера.

До шк. 2015/16. два изборна курса „Звездана астрономија“ и „Ефемеридска астрономија“ су држана за студенте I/II године студијског програма Информатика. Од шк. 2015/16 два изборна курса „Основи астрономије“ и „Основи механике“ нуде се студентима II године Информатике.

Предавања из изборних курсева „Увод у теоријску механику“ (за студенте IV године Математике) и „Механика континуума“ (за мастер студенте теоријске математике и астрономије) држе професори Катедре за астрономију.

Као сарадници у настави примљени су Станислав Милошевић и Владимир Јаковљевић, који остаје на Катедри само до краја шк. 2015/16.

Дана 14. октобра 2015. Душан Марчета је одбранио докторску дисертацију.

У оквиру трибине САНУ “Светлост у развоју друштва – прошлост, садашњост и будућност” 12. новембра 2015. доц. др Бојан Арбутина одржао је предавање “Потрага за остацима супернових у оближњим галаксијама”.

На позив др Елене Коменко и др Николе Витаса, проф. др Олга Атанацковић је боравила на Институту за астрофизику на Канарским острвима (ИАС) од 27. фебруара до 12. марта 2016. године и на семинару ИАС, одржала предавање под називом “On fast numerical methods in the solution of the non-LTE line transfer problem”.

Маја 2016. објављен је нови уџбеник за IV разред гимназије природно-математичког смера „Астрономија“ проф. др Олге Атанацковић у издању издавачке куће Клет.

У 2016. објављен је уџбеник „Астробиологија“ доц. др Анђелке Ковачевић у издању Математичког факултета у Београду.

Од априла до јуна 2016. у свечаној сали САНУ одржан је циклус предавања "Од Сунчевог система до граница васионе". Са Катедре предавања су одржали: Бојан Новаковић: "У нашем суседству: мала тела Сунчевог система" (13. априла) и Дејан Урошевић: "Остаци супернових: најмоћнији акцелератори у Галаксији" (18. маја).

У **школској 2016/17.** доц. др Анђелка Ковачевић је унапређена у звање ванредног професора.

За сарадника у настави примљена је Кристина Рацковић-Бабић.

Душан Онић и Душан Марчета унапређени су у звање доцента.

Проф. др Стево Шеган био је коментор заједничке докторске дисертације Универзитета у Београду и Париске опсерваторије кандидата Михаила Мартиновића, одбрањене у Паризу 26. октобра 2016.

Награду "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2016. поделили су Марија Томашевић, Бранислав Аврамов и Вања Шарковић.

Током децембра 2016. у Музеју науке и технике одржан је циклус предавања "Од Коперника до коперниканског принципа - кратка историја астрономије" са предавачима са Катедре:

- Бојан Новаковић: "Сунчев систем: некад и сад" (5. децембар),
- Дејан Урошевић: "Наша Галаксија - Млечни пут" (12. децембар),
- Бојан Арбутина: "Велика дебата и рађање вангалактичке астрономије" (19. децембар).

У периоду 2017-2019 реализује се пројекат интеракадемијске сарадње САНУ и БАН “Оптичка детекција остатака супернових и III региона у блиским галаксијама (M81 и M101 групе галаксија)” под руководством доц. др Бојана Арбутине и др Николе Петрова (Институт за астрономију БАН/НАО Рожен).

Од марта 2017. шеф Катедре је проф. др Анђелка Ковачевић.

У 2017. објављен је уџбеник „Активна галактичка језгра“ аутора проф. др Луке Поповића и доц. др Драгане Илић у издању Математичког факултета у Београду.

Априла 2017. доц. др Драгана Илић унапређена је у звање ванредног професора.

Исте године Катедра за астрономију је уврштена у Универзитетску баштину Србије. Штампани каталог универзитетског наслеђа Републике Србије је приказан на Ректорској конференцији у Београду у јуну 2017. У каталогу су убројани као историјски вредни примерци учила која се налазе на Катедри на основу текста и описа које је направила проф. др Анђелка Ковачевић (Јазовић и др. 2017).

У шк. 2016/17. одбраниле су докторске дисертације сараднице на пројекту 176005 Александра Ћипријановић (6. децембра 2016) и Милица Вучетић (15. јуна 2017) и покренути су поступци за њихов избор у звање научног сарадника.

У јуну 2017. на Математички факултет долази др Михаило Мартиновић (истраживач-сарадник на пројекту 176002).

Само један студент је имао летњу праксу на опсерваторији Онджејов (под менторством др Михаеле Краус).

Дана 26. септембра 2017. Виктор Радовић је одбранио докторску дисертацију.

Септембра 2017. године одбрањен је први мастер рад из механике на Катедри за астрономију. Овај рад Сређка Кривокапића је изабран међу првих пет радова на такмичењу студентских радова организованом од стране Математичког института САНУ.

Пред почетак нове шк. год. проф. др Стево Шеган даје отказ на Математичком факултету и прелази на Државни универзитет у Новом Пазару.

Од школске 2017/18. проф. др Надежда Пејовић је у пензији.

За сарадника у настави са пуним радним временом примљен је Владимир Ђошовић, док су за сараднике у настави са $\frac{1}{2}$ радног времена примљени Ивана Бешлић и Душан Вукадиновић.

Станислав Милошевић је унапређен у звање асистента и ангажован на пројекту 176005.

Од 17. до 21. октобра 2017. у САНУ је одржана XVIII српска астрономска конференција. Копредседници НОК су били проф. др Лука Поповић и проф. др Дејан Урошевић. На скупштини ДАС након конференције доц др. Бојан Арбутина изабран је за председника НКА.

Награда "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2017. додељена је Ивани Бешлић.

У новембру 2017. проф. др Олга Атанацковић је учествовала као предавач на 29. зимској школи астрофизике на Канарским острвима (*XXIX Canary Islands Winter School of Astrophysics: Applications of Radiative Transfer to*

Stellar and Planetary Atmospheres), 12-19. новембар 2017, Ла Лагуна, Тенерифе, Шпанија.

У децембру 2017. проф. др Дејан Урошевић је реизабран за продекана за финансије Математичког факултета.

Владимир Зековић је у овој шк. год. био ангажован као предавач ван радног односа на предмету Радио-астрофизика.

Доц. др Бојан Арбутина је у априлу 2018. унапређен у звање ванредног професора.

Дана 26. априла 2018. докторску дисертацију је одбранио Марко Павловић, истраживач-сарадник на пројекту 176005.

Дана 25. маја 2018. на Републичком семинару о настави физике у Кладову проф. др Бојан Арбутина одржао је предавање "Супернове – експлозије звезда" (Арбутина 2018).

У лето 2018. Србија је постала чланица Управног одбора часописа *Astronomy & Astrophysics* (A&A). Преговори су почели почетком маја 2017. године на иницијативу Катедре за астрономију. Документацију за апликацију код Европске свемирске организације припремила је проф. др Анђелка Ковачевић, која је водила целокупну кореспонденцију. У преговорима су још учествовали др Гојко Ђурашевић (директор АОБ), др Срђан Самуровић (научни саветник АОБ) и проф. др Дејан Урошевић. Приступање је изгласано на седници Управног одбора часописа A&A 15. јуна 2018. на основу конкурсне документације која је била приложена. Уговор је ступио на снагу 1. јула (потписан 11. јуна од стране директора Европске јужне опсерваторије (European Southern Observatory - ESO) проф. др Хавијера Барконса (Xavier Barcons) и др Гојка Ђурашевића), а претходно је потписан уговор о представљању Србије и плаћању чланарине, између АОБ и МАТФ. Годишњу чланарину плаћају, према договору, равноправно МАТФ и АОБ. Катедра за астрономију и Астрономска опсерваторија су се договориле да АОБ буде потписник јер није било могуће да потписници буду две институције. По уговору сви астрономи који имају афилијацију у Србији могу да објављују радове у A&A бесплатно. Први представник Србије је проф. др. Анђелка Ковачевић. До писања овог текста је објављено или прихваћено десетак радова у овом часопису, чији су аутори чланови Катедре за астрономију или АОБ.

У периоду 20-31. августа 2018. у Бечу је одржана XXX Генерална скупштина МАУ на којој су са Катедре учествовали са усменим излагањима и постерима: проф. др Дејан Урошевић, проф. др Драгана Илић, проф. др Бојан Арбутина, доц. др Бојан Новаковић, др Виктор Радовић и Владимир Ђошовић.

Од 2. до 7. септембра 2018. на Машинском факултету је одржан престижни међународни скуп о употреби савремених и будућих телескопа „The current and future observing facilities: a guided tour“, као једна од активности у оквиру прославе 210 година Универзитета у Београду. У НОК

и ЛОК скупа су били проф. др Лука Поповић, проф. др Драгана Илић и проф. др Анђелка Ковачевић.

У 2018. објављен је помоћни уџбеник „Одабрани текстови из астрономије“ аутора др Михаила Мартиновића и проф. др Стеве Шегана у издању Математичког факултета у Београду.

На почетку **школске 2018/19.** за сарадника у настави са $\frac{1}{2}$ радног времена примљен је Миљан Колчић.

Ивана Бешлић одлази на докторске студије у Немачку.

Кристина Рацковић-Бабић, по повратку са породичног одсуства, прелази у звање истраживач-приправник (на пројекту 44002).

Доц. др Бојану Новаковићу одобрено је плаћено одсуство у овој шк. год. ради стручног и научног усавршавања.

У наставу на програму Астромундус укључује се доц. др Душан Онић.

Владимир Зековић је ангажован као предавач ван радног односа на предметима Радио-астрономија и Радио-астрофизика.

Награда "Проф. др Захарије Бркић" 8. новембра 2018. додељена је Андрији Костићу. Укључујући ову, награда је од 1981. додељена 29 пута са укупно 33 добитника.

Истовремено, Андрија Костић добитник је и награде за најбољи студентски научноистраживачки рад на Универзитету у Београду у области природно-математичких наука, по одлуци Сената Универзитета, а на предлог Већа групација природно математичких наука.

"Награда Задужбине Ђоке Влајковића" за најбољи научни рад младих научних радника Универзитета у Београду додељена је др Марку Павловићу.

Наставно особље на Катедри на почетку шк. год. 2018/19. чине

Др Олга Атанацковић, редовни професор,
Др Дејан Урошевић, редовни професор,
Др Анђелка Ковачевић, ванредни професор,
Др Драгана Илић, ванредни професор,
Др Бојан Арбутина, ванредни професор,
Др Бојан Новаковић, доцент,
Др Душан Онић, доцент,
Др Душан Марчета, доцент,
Др Виктор Радовић, асистент,
Станислав Милошевић, асистент,
Владимир Ђошовић, сарадник у настави
Душан Вукадиновић, сарадник у настави,
Миљан Колчић, сарадник у настави,

док су у научним, односно истраживачким звањима

Др Михаило Мартиновић, научни сарадник,
Др Александра Ћипријановић, научни сарадник,

Др Милица Вучетић, научни сарадник,
Др Марко Павловић, истраживач-сарадник,
Владимир Зековић, истраживач-сарадник,
Кристина Рацковић-Бабић, истраживач-приправник.

3. ЗАКЉУЧАК

Иако многе активности на Катедри у протеклих двадесет година због ограниченог простора нису уврштене у овај текст, не значи да су мање битне. Оне су углавном забележене у Записницима седница Катедре које су водили секретари Катедре и који представљају значајну летописну грађу. Ту се мисли, пре свега, на велики број учешћа чланова Катедре на многобројним националним и међународним конференцијама и скуповима, краћим студијским боравцима, одласцима на посматрања, семинарима у Истраживачкој станици Петница, научно-популарним предавањима и раду на промоцији и популаризацији астрономије, чланствима у бројним стручним телима, итд. Надамо се да ће, упркос томе, овај текст наћи своје место у историји српске астрономије и бити значајан извор информација о прошлости будућим генерацијама астронома.

Литература

- Арбутина, Б.: 2018, “Супернове – експлозије звезда”, Зборник радова са XXXVI Републичког семинара о настави физике, *Настава физике*, 6, 47-54.
- Атанацковић-Вукмановић, О.: 2001, „Растојања до небеских тела“, Зборник предавања са XIX Републичког семинара о настави физике, Аранђеловац.
- Атанацковић, О.: 2012, *Publ. Astron. Obs. Belgrade*, 91, 273-284.
- Атанацковић, О.: 2013, *Publ. Astron. Obs. Belgrade*, 92, 107-112.
- Атанацковић, О.: 2017, *Publ. Astron. Obs. Belgrade*, 96, 397-405.
- Атанацковић, О.: 2018, *Publ. Astron. Obs. Belgrade*, 98, 91-99.
- Атанацковић, О., Vitas, N., Arbutina, B.: 2009, *Publ. Astron. Obs. Belgrade*, 86, 369-370.
- Илић, Д.: 2006, ”Језгра активних галаксија”, Зборник предавања са XXIV Републичког семинара о настави физике, Тара, 47-57.
- Илић, Д.: 2014, “Европски екстремно велики телескопи”, Зборник предавања са XXXII Републичког семинара о настави физике, 27.
- Кнежевић, Z., Urošević, D., Arbutina, B.: 2017, *Publ. Astron. Obs. Belgrade*, 96, 523-524.
- Ковачевић, А.: 2008, “Астероиди”, Зборник предавања са XXVI Републичког семинара о настави физике, Врњачка Бања, 27-30.
- Лазовић, Ж., Митровић, Д., Митровић, И. (уред.), Бојл Орлић, Г. (прев.): 2017, “Универзитетско наслеђе Србије”, Универзитет у Београду.
- Milogradov-Turin, J.: 2002, *Publ. Astron. Obs. Belgrade*, 75, 313-318.
- Милоградов-Турин, Ј.: 2003, “Међународне астрономске олимпијаде и учешће Југославије на њима”, *Васиона*, 3, 57.
- Милоградов-Турин, Ј.: 2004, ”Сокобањски метеорит”, Зборник предавања са XXII Републичког семинара о настави физике, Сокобања, 91-96.

- Симовљевић, Ј.: 1980, “Астрономија” у Тридесет година Природно-математичког факултета Универзитета у Београду, с освртом на развитак наставе природних и математичких наука у Београду, 1947-1977, уред. Д. Виторовић, Природно-математички факултет Универзитета у Београду, Београд, 165-194.
- Симовљевић, Ј., Милоградов-Турин, Ј.: 1998, “Астрономија” у Споменица, 125 година Математичког факултета, уред. Н. Бокан, Математички факултет Универзитета у Београду, Београд, 59-105.
- Урошевић, Д.: 2007, “Нобелова награда за физику за 2006. годину”, Зборник предавања са Републичког семинара о настави физике, Врњачка Бања, 3-11.
- Vidojević, S., Ninković, S., Simonović B., Bešlić, I.: 2018, *Publ. Astron. Obs. Belgrade*, 98, 217-223.

DEPARTMENT OF ASTRONOMY 1999-2018

This paper represents an attempt to cover chronologically, in as much detail as possible, the development of the Department of Astronomy, Faculty of Mathematics, University of Belgrade, in the period 1999-2018, and, in this way, to produce a sequel to some earlier papers that covered the history of Astronomy group at the University of Belgrade in the periods before 1947, from 1947 to 1977, and from 1978 to 1998 (Simovljević 1980, Simovljević & Milogradov-Turin 1998). Aware that many activities at the Department of Astronomy in the last twenty years did not find its place in the paper, due to the limited space, we still hope that this text will find its place in the history of Serbian astronomy and serve as a valuable historical source to the future generations of astronomers.

Key words: History of Astronomy, Sociology of Astronomy